

Нотатки партизана, Героя Радянського Союзу
Григорія Гончара
„Холодний Яр”
(б/д)

Газета „Кіровоградська правда”, 9 грудня 1945 р. № 228, інв. № 1456, арк. 7зв.

Герой Радянського Союзу
Григорій ГОНЧАР.

Холодний Яр

Нотатки
партизана

В тяжку хвилину

Ставовище ставало критичним. З усіх боків Холодний Яр обложив німецькі фронтові частини, готові в першу-ліпшу хвилину кинутися в ліс, щоб розбити партизанський загін.

Ворожі батареї безупинно обстрілювали Холодний Яр. Вів, гаминичий і неприємний, ставав для ворога головною метою.

Чорні стовпи димів смерчем здіймалися в повітря, заслонюючи небо, що випілювало крізь гілки. Наламані гуркотом класналі птахи зграями перелітали з одного дерева на інше, шуміючи сховища. Снаряди шмагали землю, вривалися в землю, де жили колгоспники навколишніх сіл. Лікар Павловський бігав з одного яру в інший, покликав до допомоги поранених. Вони тяжко стогнали від нестерпного болю. Їх нікуди було вивести.

Містечко землянок наповнювалось різним голодною худобою. Прив'язані до дерев коні в корови розгрибали сніг, сподівались, очевидно, овийти для себе корм.

Якби Борисовський привіз на санчатах вмаєстровані їм жорна, і в лісі, адже і вночі, почав працювати «млин». Колгоспник Гавряло Пічкур привіз смля курей.

— Не дістануться вони фашистській наволоці, — заявив старик.

В Завадівку і Жаботин вступили німецькі фронтові частини. Гітлерівці захопили кривого старика Федора Лелеку, Марію Трубіну з немовлям, семидесятирічну бабусю Ониську Савченко. Їх після найжорстокіших мордувань, разом з іншими, зачинили в приміщенні вранців, а через день погнали до Німеччини.

В землянці, накинута на пості похилому куртку, сидів Петро Дубовий. У чорних, засалених очах відбивалася втома після безсонних ночей. Пораненою рукою командир наводив якісь цифри. Думи бородали його мозок. Комісар Лисов стояв поруч, спираючись на палицю. Обличчя його обпалена вітром, на скронях появилася сивина.

— Ми звідси не підемо, — твердив Дубовий.

Комісар додав:

— Не маємо права йти, Петро. Батьківщина, товариш Сталін покладають на нас великі надії.

До землянки зайшов Георгій Макареняч.

— Товаришу капітан, — звернувся командир четв'яркої роти до Дубового. — Мене послали до вас партизани з проханням — надіслати з Холодного Яру листа Головнокомандуючому товаришеві Сталіну. Текст ми затвердили вчора після бою в Лозатах.

— Прекрасно! — промовив комісар. Уночі в окопах, вранці в засадах підписували народні месники свою клятву любимому вождю.

— Підписи, Коли, — відповівши до кулеметника Савина, сказав партизан Шерман.

— Зараз, ось тільки поклади отого он довгоз'явого фріца, — з цими словами Савич дав дозвіл автоматичну чергу по наступаючому противнику. Потім кулеметник обернувся:

— А тепер давай підписи.

Носича глибоко в серці Ваше, Йосиф Вігзаріонович, дороге ім'я, ми будемо по-сталинськи громити невідесних німецько-фашистських вродків і звірів, з Холодного Яру, не підемо доти, поки не буде знищений останній окупант*, — так писали в своєму листі партизани.

Це була святя клятва. В тяжку хвилину вона зацвіла радянських патріотів на героїчні подвиги в ім'я захисту свободи і незалежності матері-Батьківщини.

Листа повіт, прориваючись через фронт з групою своїх бойових товаришів, Георгій Макареняч. Холодво-ярці проводжали відважного командира в славу дорогу.

— В час добрий, хлопці!